

Министерство на земеделието и храните

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 25/2024)

София, 3 юли 2024 г.

Съдържание

1.	Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 27.06.2024 г.	3
1.1	Реколта от есенници	3
1.2	Площи за реколтиране с основни пролетници.....	3
1.3	Площи и производство на зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди	5
1.4	Площи и производство от трайни насаждения	5
1.5	Площи и производство от етерично-маслени култури.....	6
2.	Външна търговия с основни земеделски култури	6
3.	Цени	6
3.1	Зърнени и маслодайни култури	6
3.2	Плодове и зеленчуци	7

Забележки: *Материалът включва оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и общински служби по земеделие, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара.*

1. Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 27.06.2024 г.

1.1 Реколта от есенници

Поради по-ранния старт на жътвената кампания през настоящата година, към 27 юни 2024 г. прибраната продукция от пшеница, ечемик, маслодайна рапица и тритикале е няколкократно над отчетената по същото време на миналата година, като засега и при четирите култури се наблюдават по-високи средни добиви от декар – с между 1,3% (ечемик) и 22,8% (тритикале). Единствено производството на ръж изостава на годишна база – с 39,6%.

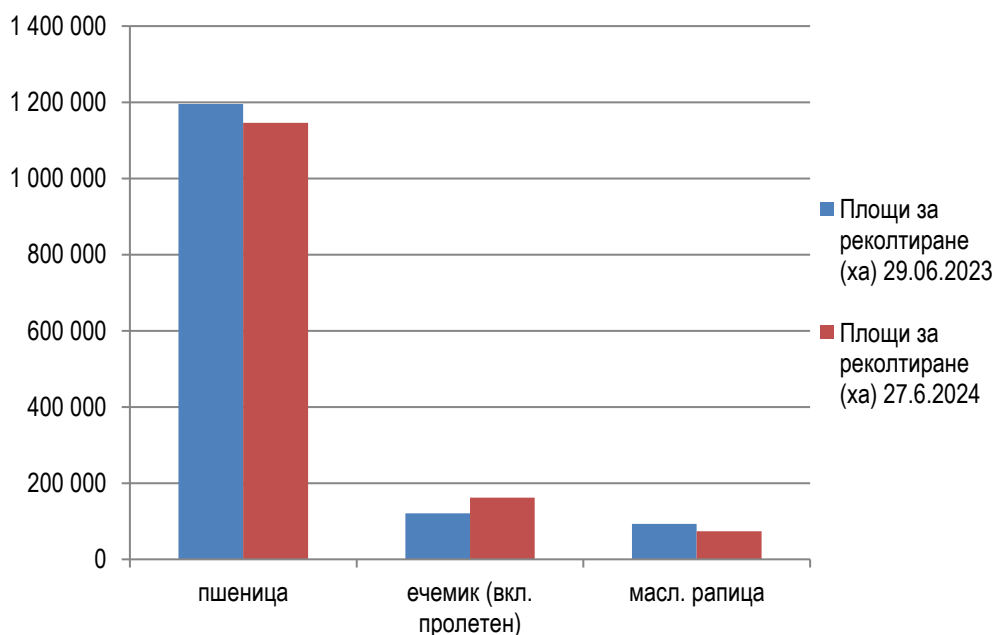
Реколта от есенници към 27.06.2024 г.

	Площи за реколтиране (ха)		Реколтирани площи (ха)		Продукция (тона)		Среден добив (кг/дка)		Изменение на годишна база, %			
	29.06.2023	27.06.2024	29.06.2023	27.06.2024	29.06.2023	27.06.2024	29.06.2023	27.06.2024	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
пшеница	1 195 259	1 145 599	12 995	324 646	69 639	1 807 549	536	557	-4,2%	2398,2%	2495,6%	3,9%
ечемик (вкл. пролетен)	120 492	162 166	30 021	113 005	162 405	618 990	541	548	34,6%	276,4%	281,1%	1,3%
маслодайна рапица	93 344	73 969	1 606	9 164	3 679	23 494	229	256	-20,8%	470,6%	538,6%	11,8%
ръж	7 412	6 122	85	62	396	239	466	385	-17,4%	-27,1%	-39,6%	-17,4%
тритикале	12 923	16 438	130	778	444	3 268	342	420	27,2%	498,5%	636,0%	22,8%

Източник: Оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

Забележка: Площите за реколтиране за зърно се изчисляват като от засетите площи се извадят пропадналите площи и площите, прибрани като цяло растение за фураж

Площи за реколтиране с основни есенни култури към 27.06.2024 г., сравнено със същия период на 2023 г.

1.2 Площи за реколтиране с основни пролетници

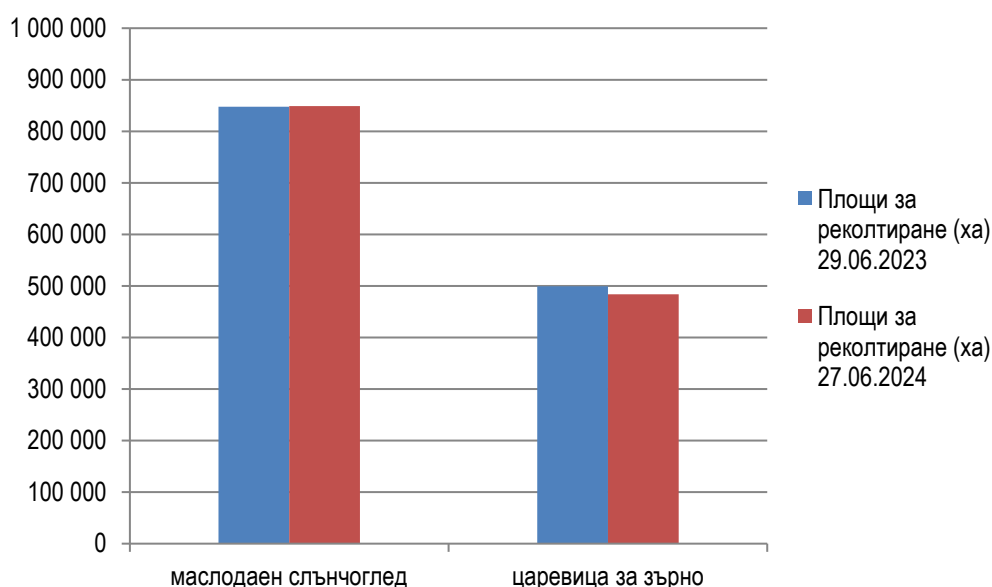
Към края на м. юни 2024 г. площите за реколтиране с маслодаен слънчоглед са близко до нивото отпреди една година (+0,1%), а тези с царевица за зърно - с 3,1% по-малко.

Площи за реколтиране с пролетници към 27.06.2024 г., ха

	29.06.2023	27.06.2024	Изменение на годишна база, %
маслодаен слънчоглед	847 777	848 929	0,1%
царевица за зърно	499 296	483 900	-3,1%

Източник: Оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

Площи за реколтиране с маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 27.06.2024 г., сравнено със същия период на 2023 г.

При площите за реколтиране с тютюн от типовете „Вирджиния“ и „Бърлей“ се отчита увеличение съответно с 1,3% и 37,9% на годишна база, докато тези с тип „Ориенталски“ се свиват с 4,3%.

Съчетанието от по-бърз темп на беритбата и значително по-висок среден добив от декар до момента води до ръст на продукцията от ориенталски тютюн от два пъти и половина спрямо същия период на миналата година.

Площи и производство на тютюн към 27.06.2024 г.

	Площи за реколтиране (ха)		Реколтирани площи (ха)		Продукция (тона)		Среден добив (кг/дка)		Изменение на годишна база, %			
	29.06.2023	27.06.2024	29.06.2023	27.06.2024	29.06.2023	27.06.2024	29.06.2023	27.06.2024	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
Тютюн-Ориенталски	2 259	2 162	520	866	153	393	29	45	-4,3%	66,5%	156,9%	55,2%
Тютюн-Вирджиния	387	392	-	-	-	-	-	-	1,3%	-	-	-
Тютюн-Бърлей	140	193	-	-	-	-	-	-	37,9%	-	-	-

Източник: Оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

1.3 Площи и производство на зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди

Според последните оперативни данни, засадените открити площи с дини и пъпеши са респективно с 37,8% и 33,7% повече в сравнение с година по-рано. Същевременно, при площите с ягоди, пипер, домати, зеле, краставици и картофи се регистрира намаление от 3% (ягоди) до 27,6% (картофи).

На този етап прибраните количества ягоди, краставици, зеле и картофи от открити площи изпреварват миналогодишните с между 2,3% (ягоди) и 58,1% (картофи). Това се дължи както на по-големия размер реколтирани площи до момента (с изключение при краставиците), така и на повишената продуктивност от единица площ.

През изминалата седмица в областите Благоевград и Разград са отчетени първите количества дини и пъпеши от реколта ` 2024.

От началото на 2024 г. досега в оранжерии са произведени с 15,5% повече краставици на годишна база и с 11% по-малко домати.

Площи и производство от зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди към 27.06.2024 г.

	Засадени площи (ха)		Реколтирани площи (ха)		Продукция (тона)		Среден добив (кг/дка)		Изменение на годишна база, %			
	29.06.2023	27.06.2024	29.06.2023	27.06.2024	29.06.2023	27.06.2024	29.06.2023	27.06.2024	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
Картофи	6 647	4 812	400	611	6 711	10 610	1 678	1 736	-27,6%	52,8%	58,1%	3,5%
Зеле	364	299	94	111	1 637	2 144	1 741	1 932	-17,9%	18,1%	31,0%	11,0%
Дини	3 319	4 574	-	8	-	114	-	1 425	37,8%	-	-	-
Пъпеши	1 992	2 664	-	15	-	44	-	293	33,7%	-	-	-
Пипер на открито	1 988	1 918	-	9	-	54	-	600	-3,5%	-	-	-
Домати на открито	1 693	1 622	-	-	-	-	-	-	-4,2%	-	-	-
Краставици на открито*	279	214	11	10	64	68	582	680	-23,3%	-9,1%	6,3%	16,8%
Ягоди на открито	877	851	805	820	5 475	5 602	680	683	-3,0%	1,9%	2,3%	0,4%
Домати в оранжерии	397	369	214	246	10 191	9 069	4 762	3 687	-7,1%	15,0%	-11,0%	-22,6%
Краставици в оранжерии	270	261	210	226	12 691	14 653	6 043	6 484	-3,3%	7,6%	15,5%	7,3%

Източник: Оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, обработени от МЗХ

* вкл. и корнишони

1.4 Площи и производство от трайни насаждения

Благоприятните метеорологични условия през последния месец позволиха тази година беритбата на трайни насаждения да започне по-рано. Вследствие на това, към 27 юни 2024 г. продукцията от вишни, малини, кайсии и праскови надхвърля многократно отчетената по същото време на 2023 г., а при черешите увеличението е с 56%.

Площи и производство от трайни насаждения към 27.06.2024 г.

	Площи за реколтиране (ха)		Реколтирани площи (ха)		Продукция (тона)		Среден добив (кг/дка)		Изменение на годишна база, %			
	29.06.2023	27.06.2024	29.06.2023	27.06.2024	29.06.2023	27.06.2024	29.06.2023	27.06.2024	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
праскови	2 814	1 913	1	120	5	531	500	443	-32,0%	11900,0%	10520,0%	-11,4%
сливи	-	9 653	-	5	-	32	-	640	-	-	-	-
кайсии	2 785	2 942	43	959	188	4 829	437	504	5,6%	2130,2%	2468,6%	15,3%
череша	10 423	10 247	6 553	9 351	29 397	45 871	449	491	-1,7%	42,7%	56,0%	9,4%
вишни	1 250	1 175	223	567	600	1 876	269	331	-6,0%	154,3%	212,7%	23,0%
малини	1 831	1 760	51	223	122	382	239	171	-3,9%	337,3%	213,1%	-28,5%

Източник: Оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, обработени от МЗХ

1.5 Площи и производство от етерично-маслени култури

Събраното до момента количество розов цвят бележи ръст от 21,1% на годишна база, поради увеличение както на реколтираните площи, така и на средния добив от декар.

Кампанията по прибиране на лавандула от реколта ` 2024 се движи с по-бързи темпове спрямо миналата година. Засега производството е с 45,9% над нивото отпреди една година, като се отчита и по-висок среден добив.

Площи и производство от етерично-маслени култури към 27.06.2024 г.

	Площи за реколтиране (ха)		Реколтирани площи (ха)		Продукция (тона)		Среден добив (кг/дка)		Изменение на годишна база, %			
	29.06.2023	27.06.2024	29.06.2023	27.06.2024	29.06.2023	27.06.2024	29.06.2023	27.06.2024	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
маслодайна роза	4 647	4 786	4 596	4 786	13 921	16 855	303	352	3,0%	4,1%	21,1%	16,2%
лавандула	14 177	11 812	73	94	231	337	316	359	-16,7%	28,8%	45,9%	13,6%

Източник: Оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, обработени от МЗХ

2. Външна търговия с основни земеделски култури

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури и плодове и зеленчуци по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 24/2024, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за м. април 2024 г.

3. Цени

3.1 Зърнени и маслодайни култури

С напредване на жътвата на есенниците, към 26 юни 2024 г. средните изкупни цени на хлебната и фуражната пшеница за страната се понижават съответно с 6,2% и 3,6% на седмична база, а тази на ечемика – с 9,5%. При царевичата също се наблюдава намаление, но слабо изразено - с 1,2%, докато цената на слънчогледа нараства с 0,7%.

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 26.06.2024 г., лв./тон без ДДС

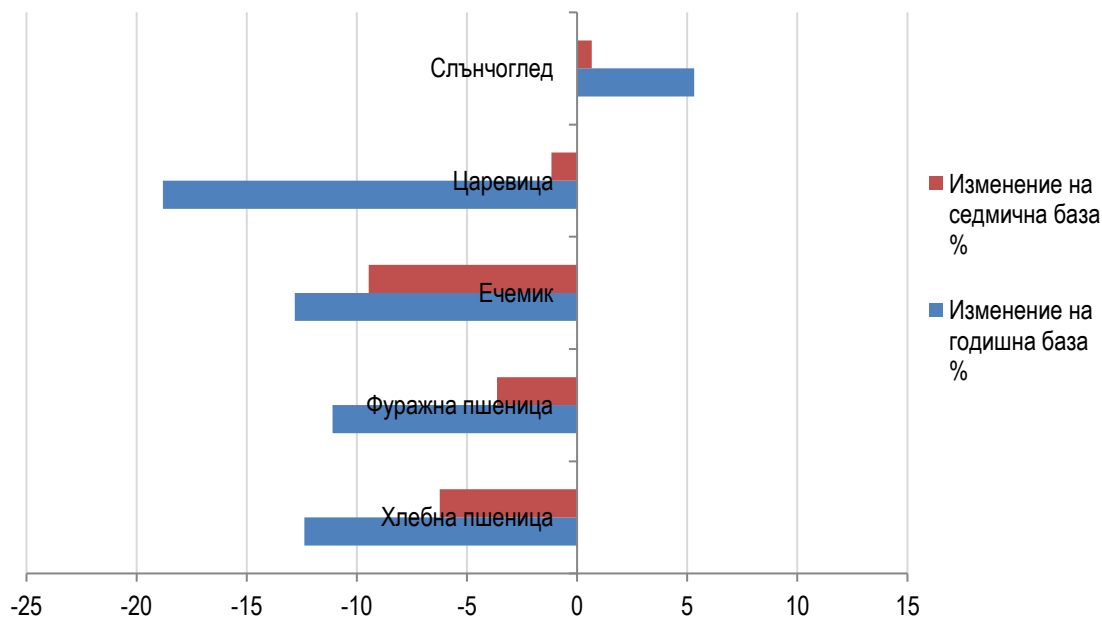
	28.06.2023	19.06.2024	26.06.2024	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	412	385	361	-12,4	-6,2
Фуражна пшеница	387	357	344	-11,1	-3,6
Ечемик	351	338	306	-12,8	-9,5
Царевица	420	345	341	-18,8	-1,2
Слънчоглед	714	747	752	5,3	0,7
Рапица	*	*	*	-	-

Източник: САПИ ЕООД (средноседмични цени); изчисления на МЗХ

* няма данни

На годишна база, основните зърнени култури са поевтинели с между 11,1% (фуражна пшеница) и 18,8% (царевица), а слънчогледът е поскъпнал с 5,3%.

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 26.06.2024 г.

3.2 Плодове и зеленчуци

Седмичните ценови изменения при предлагането на едро на основни плодове и зеленчуци на тържищата са предимно във възходяща посока. Средните цени на едро на зелето, вносните ябълки, черешите, картофите и краставиците (български оранжерийни и вносни) се покачват с между 5,4% (зеле) и 14% (оранжерийни краставици) спрямо предходната седмица, докато понижение се регистрира единствено при доматиите – със 7,5%.

Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 28.06.2024 г., лв./кг

	30.06.2023	21.06.2024	28.06.2024	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	1,33	1,11	1,22	-8,3	9,9
домати (оранжерийни)	3,10	2,55	2,36	-23,9	-7,5
домати (открити площи)	*	*	*	-	-
домати (внос)	2,70	*	*	-	-
краставици (оранжерийни)	1,89	2,28	2,60	37,6	14,0
краставици (внос)	1,57	2,26	2,50	59,2	10,6
пипер (зелен)	*	*	*	-	-
пипер (червен, внос)	*	*	*	-	-
зеле	0,98	0,74	0,78	-20,4	5,4
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови	*	*	*	-	-
череша	4,10	3,35	3,65	-11,0	9,0
ябълки (внос)	1,86	1,80	1,92	3,2	6,7
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	*	*	-	-

Източник: ДКСБТ; изчисления на МЗХ

* няма данни

Към 28 юни 2024 г. картофите, черешите, зелето и оранжерийните домати се търгуват от 8,3% (картофи) до 23,9% (домати) по-евтино, отколкото по същото време на миналата година. Сериозно поскъпване на годишна база се наблюдава при краставиците - с 37,6% за българските оранжерийни и с 59,2% за вносните, а леко – при ябълките – с 3,2%.

**Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци
към 28.06.2024 г.**

